

УДК 004.414

Литвиненко А. О.¹, Помазан М.С.²

¹ к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

² магістр, кафедра міжнародних економічних відносин

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

БІЗНЕС-АНАЛІЗ В ІТ-СФЕРІ

У сучасній практиці трансформації та оптимізації ділової діяльності провідну роль відіграє бізнес-аналіз як дисципліна для виявлення потреб бізнесу та допомоги у пошуку найкращого рішення для них. Це підтверджується численними дослідженнями з управління проектами. Так, згідно з [1], найвпливовішими факторами, що призвели до провалу проектів з розробки програмного забезпечення, були: зміни пріоритетів організацій (41%), помилки на стадії збору вимог (39%), зміни проектної цілі (36%), неадекватне бачення проекту (30%) тощо.

Ускладнення завдань, пов'язаних із перетворенням або створенням інформаційних систем та інших рішень для підвищення ефективності бізнесу, призвело до розширення переліку ролей у команді проекту. До стандартних «керівник проекту, інженер-програміст, фахівець із забезпечення якості» додана нова роль «бізнес-аналітик». Згідно з [2], ця роль відповідає за виявлення, аналіз, документування та перевірку вимог проекту. Для цієї ролі існують інші назви: інженер вимог, системний аналітик, аналітик процесів, корпоративний аналітик та інші.

Бізнес-аналіз - це практика надання можливості впровадження змін у роботі підприємства шляхом виявлення потреб та рекомендування рішень, що приносять цінність стейкхолдерам. Існує альтернативне визначення: «Бізнес-аналіз - це набір завдань та методів, що використовуються для залучення зацікавлених сторін до розуміння структури, політики та діяльності організації та прийняття рішень, що дозволяють організації досягти своїх цілей. » В даний час цей термін є узагальненим поданням ВАССМ (Модель основної концепції бізнес-аналізу) [3].

Для того, щоб працювати відповідно до ВАССМ, бізнес-аналітику потрібно визначити позицію компанії та проекту, задаючи питання щодо кожного з основних понять, таких як "які зміни бажає клієнт", "які потреби потрібно охопити", "які рішення можна запропонувати для внесення змін" і т. д. "Таким чином, ми отримуємо максимально чітке розуміння поточного стану та мінімізуємо ймовірність упущення значного аспекту.

РМІ визначає «бізнес-аналіз» таким чином: «Бізнес-аналіз - це застосування знань, навичок, інструментів та методів для: визначення

проблем та можливостей; визначення потреби бізнесу та рекомендування життєздатних рішень для їх задоволення та підтримування прийняття стратегічних рішень. Крім того є коротке визначення бізнес-аналізу: «Бізнес-аналіз - це сукупність заходів, що виконуються на підтримку надання рішень, які відповідають цілям бізнесу та надають постійну цінність організації».

BCS визначає «бізнес-аналіз», виходячи з відповідальності бізнес-аналітика: «Бізнес-аналітик виконує роль внутрішнього консультанта. Він несе відповідальність за розслідування ділових ситуацій, визначення та оцінку варіантів вдосконалення бізнес-систем, визначення вимог та забезпечення ефективного використання інформаційних систем для задоволення потреб бізнесу». Істотною відмінністю від першого визначення є те, що BCS виділяє окрему роль бізнес-аналітика в ІТ. З точки зору BCS, робота ІТ-аналітика специфічна і вимагає додаткових навичок аналітики, таких як тісна робота з командою розробників та глибоке занурення в аналіз системних процесів.

В [4] визначено п'ять перспектив для бізнес-аналізу, які використовуються, щоб зосередитись на діяльності та техніках, специфічних для контексту ініціативи: agile, business Intelligence, information Technology, business Architecture, business process management.

Отже, поняття «бізнес-аналіз» розкривається на основі знань, розроблених BACCM, PMI та BCS. Визначення концепції передбачає ключову роль аналітика бізнесу у визначенні бізнес-потреб, формуванні бажаного стану та забезпеченні змін шляхом співпраці між стейкхолдерами для створення найкращого доступного рішення. PMI розуміють бізнес-аналіз як процес з чіткими рамками, цілями та критеріями ефективності для бізнес-аналітиків, а BCS, скоріше, визначає перелік рекомендацій щодо підвищення ефективності бізнес-аналізу. Щоб узагальнити та об'єднати ці області, щоб відобразити їх суть, такими елементами є планування бізнес-аналізу, аналіз вимог, аналіз стратегії, дизайн вимог та визначення дизайну, управління життєвим циклом вимог та оцінка рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Success Rates Rise URL: <https://cutt.ly/4vaRJ8L>
2. Словник термінів (глосарій) по розробці вимог URL: <https://cutt.ly/RvaTbWA>
3. A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge URL: <https://cutt.ly/wvaIKGK>
4. Ключові концепції бізнес-аналізу URL: <https://cutt.ly/WvaPvvX>
5. Роль бізнес-аналітика згідно з BCS URL: <https://cutt.ly/lvaOFw2>